

NOTY O AUTORACH

ANDRZEJ BARAN OFMCap – dr teologii duchowości, kapłan z Zakonie Braci Mniejszych Kapucynów Prowincji Warszawskiej. W latach 2001-2017 adiunkt na Wydziale Teologicznym UKSW w Warszawie. W pracy naukowej prowadzi badania w zakresie teologii życia konsekrowanego, formacji zakonnej, duchowości franciszkańskiej i kapucyńskiej. Interesuje się również teologią i duchowością narodu. Szczególnym polem poszukiwań badawczych jest działalność polskich kapucynów w XIX w. oraz historia i duchowość honorackich zgromadzeń zakonnych życia ukrytego. W ramach posługi duszpasterskiej prowadzi rekolekcje, spotkania formacyjne i kierownictwo duchowe.

STANISŁAW CIEŚLAK SJ – dr hab., profesor Akademii Ignatianum w Krakowie. Święcenia kapłańskie otrzymał w 1991 r. w Krakowie. Studia z historii Kościoła ukończył w 1993 r. na Papieskim Uniwersytecie Gregoriańskim w Rzymie. Od 1997 r. pracownik naukowy Akademii Ignatianum w Krakowie. Autor ponad 200 publikacji z zakresu historii i duchowości Towarzystwa Jezusowego.

LUCYNA CZERMIŃSKA CSFA – franciszkanka od cierpiących, pielęgniarka, doktor teologii. Autorka książek poświęconych duchowości Zgromadzenia Sióstr Franciszkanek od Cierpiących, życiu i dziełu Sługi Bożej Kazimierzy Gruszczyńskiej oraz artykułów związanych z historią i duchowością franciszek od cierpiących. Zajmuje się prowadzeniem procesu beatyfikacyjnego Założycielki oraz opracowaniem i edycją materiałów źródłowych Zgromadzenia.

KRYSTYNA DĘBOWSKA CSFA – franciszkanka od cierpiących, historyk, pracowała w Instytucie Geografii Historycznej Kościoła w Polsce, członek komitetu redakcyjnego 17 tomów serii *Żeńskie Zgromadzenia Zakonne w Polsce 1939-1947* (Lublin, 1982-2014). Autorka licznych artykułów dotyczących życia zakonnego w Polsce;

współorganizator międzynarodowych spotkań historyczne siostr zakonnych z Europy Środkowo-Wschodniej w Warszawie (1993), Bratysławie (1994) i Pradze (1995), uczestnik 2 synodów biskupów w Rzymie w 1990 r. o formacji kapłańskiej i w 1994 o życiu konsekrowanym.

MAGDALENA FICOŃ – absolwentka studiów teologicznych na Wydziale Teologii oraz studiów historycznych na Wydziale Historii i Dziedzictwa Kulturowego Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie. Obecnie doktorantka WHiDK UPJPII w Krakowie, specjalizująca się w zakresie emblematyki i symboliki.

MARIA KORNAŚ CSFA – franciszkanka od cierpiących, bibliotekarka, autorka prac artystycznych, związanych z rękodzielnictwem. Obecnie kierownik bursy studenckiej „Przytulisko”. Współautorka opracowania dotyczącego historii i architektury wnętrza kaplicy pw. Matki Bożej Nieustającej Pomocy w Warszawie.

JOLANTA KOWALIK CSFA – franciszkanka od cierpiących, pielęgniarka, doktor nauk medycznych, specjalista w dziedzinie pielęgniarstwa geriatrycznego. Autorka rozprawy dotyczącej jakości życia chorych ze stwardnieniem rozsianym oraz artykułów dotyczących jakości życia zależnej od stanu zdrowia. Kierownik Zakładu Pielęgnacyjno-Opiekuńczego „Dom św. Franciszka” w Warszawie (tzw. „Królikarnia”).

ANETA KOZAK – doktorantka Wydziału Historii i Dziedzictwa Kulturowego UPJPII. Na co dzień pracuje z dziećmi i młodzieżą. Zainteresowania naukowe: symbolika oraz związki kulturowe chrześcijaństwa i judaizmu. Brała udział w wielu konferencjach o zasięgu ogólnokrajowym i międzynarodowym. Była również współorganizatorem wielu z nich. Jest autorką kilku artykułów o tematyce naukowej. Bierze czynny udział w kilku grantach ministerialnych.

JUSTYNA KRZYŻAN FDC – siostra Córka Bożej Miłości, magister historii; absolwentka Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edu-

kacji Narodowej w Krakowie i Studiów Podyplomowych z Archiwistyki i Bibliotekoznawstwa Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie. Pracuje w Archiwum Polskiej Prowincji Zgromadzenia Córek Bożej Miłości w Krakowie.

RAFAŁ KUBICKI – dr, pracownik naukowy Uniwersytetu Gdańskiego, prowadzący prace badawcze z zakresu dziejów Kościoła na ziemiach polskich, przede wszystkim w państwie zakonu krzyżackiego oraz kultury i zagadnień społeczno-gospodarczych wsi i miast w późnym średniowieczu.

MAGDALENA MAROSZ – absolwentka historii ze specjalnością archiwalną na Uniwersytecie Jagiellońskim, starszy kustosz w Archiwum Narodowym w Krakowie. Od 2000 r. członek International Institute for Archival Science. W latach 2002-2008 przewodnicząca Centralnej Komisji Metodycznej przy Naczelnym Dyrektorzem Archiwów Państwowych. Prowadzi zajęcia z zakresu archiwistyki na Uniwersytecie Papieskim Jana Pawła II w Krakowie. Autorka publikacji z zakresu teorii i metodyki archiwalnej oraz edycji źródłowych.

DARIUSZ MARTYNOWICZ – doktorant Wydziału Historii i Dziedzictwa Kulturowego UPJP2 w Krakowie; nauczyciel języka polskiego i wiedzy o kulturze w renomowanym V Liceum Ogólnokształcącym im. Augusta Witkowskiego w Krakowie. Członek grupy SUPERBEL-FRZY RP; trener edukacyjny. Jego zainteresowania skupiają się przede wszystkim na historii kultury, ICT w nauczaniu, edukacji medialnej i filmowej. Przygotowuje pracę doktorską z zakresu historii filmu.

JAN WALKUSZ – ks. prof. zw. dr hab., historyk, kierownik Katedry Historii Kościoła w Czasach Najnowszych, Metodologii i Nauk Pomocniczych KUL. Autor ok. 700 publikacji, w tym rozpraw z dziejów polonii, kultury umysłowej XIX i XX wieku, historii kościoła w XIX i XX wieku oraz zagadnień historycznoliterackich.

SPIS TREŚCI

ARTYKUŁY

- ANDRZEJ BARAN OFM^{Cap}, *Uwarunkowania duchowości zgromadzeń zakonnych życia ukrytego w Królestwie Polskim w XIX wieku* 5
- ANDRZEJ BARAN OFM^{Cap}, *Oddziaływanie kapucynów warszawskich na kobiety w dobie międzypowstaniowej (1831-1864)* 43
- LUCYNA CZERMIŃSKA CSFA, *Kobieta niepodległości – Sługa Boża Matka Kazimiera Gruszczyńska, założycielka Zgromadzenia Sióstr Franciszkanek od Cierpiących (1848-1927)* 73
- MAGDALENA MAROSZ, „Czuwać jak najtroskliwsza matka nad dzieckiem”. *Działania Matki Kazimierzy Gruszczyńskiej w kierunku przygotowania Sióstr Franciszkanek od Cierpiących do pracy pielęgniarskiej* 103
- ANETA KOZAK, *Rola Kazimierzy Gruszczyńskiej i Sióstr Franciszkanek od Cierpiących w opiece nad bezdomnymi na przełomie XIX i XX w.* 133
- MAGDALENA FICOŃ, DARIUSZ MARTYNOWICZ, „Ta nędza leżała nam na sercu”. *Apostolska misja Zgromadzenia Sióstr Franciszkanek od Cierpiących, jako odpowiedź na problemy społeczne przełomu XIX i XX wieku Królestwa Polskiego w kontekście historii dobroczynności* 151
- KRYSTYNA DĘBOWSKA CSFA, *Warszawski Zakład Dobroczynny „Przytulisko” miejscem powstania Zgromadzenia Sióstr Franciszkanek od Cierpiących* 169
- MARIA KORNAŚ CSFA, LUCYNA CZERMIŃSKA CSFA, *Historia kaplicy pod wezwaniem Matki Bożej Nieustającej Pomocy przy ul. Wilczej w Warszawie* 193

JOLANTA KOWALIK CSFA, LUCYNA CZERMIŃSKA CSFA, <i>Działalność Towarzystwa Opieki nad Nieuleczalnie Chorymi w Warszawie (1897-1949). Praca Sióstr Franciszkanek od Cierpiących w warszawskiej Królikarni</i>	217
---	-----

JUSTYNA KRZYŻAN FDC, <i>Źródła do dziejów Zgromadzenia Córek Bożej Miłości w Generalnym Archiwum Zgromadzenia Córek Bożej Miłości w Wiedniu</i>	241
---	-----

RECENZJE

RAFAŁ KUBICKI, Rec.: <i>Gert Melville, Bernd Schneidmüller, Stefan Weinfurter (hrsg.), "Innovationen durch Deuten und Gestalten. Klöster im Mittelalter zwischen Jenseits und Welt"</i>	257
---	-----

RAFAŁ KUBICKI, Rec.: <i>Mirko Breitenstein, Julia Burkhardt, Stefan Burkhardt, Jens Röhrkasten (eds.), "Rules and observance. Devis- ing forms of communal life"</i>	267
--	-----

KS. JAN WALKUSZ, Rec.: <i>Joanna Pakuza, „Życie religijne wygnańców polskich w Związku Sowieckim w latach 1939-1945 na podstawie wspomnień"</i>	275
---	-----

SPRAWOZDANIE

STANISŁAW CIEŚLAK SJ, <i>Spotkanie księży profesorów i wykła- dowców historii Kościoła. Opactwo Benedyktynów w Tyńcu – 23-25 IV 2019 r.</i>	283
---	-----

NOTY O AUTORACH	295
-----------------------	-----

CONTENTS

ARTICLES

- ANDRZEJ BARAN OFMCap, *Conditions of the spirituality of religious congregations of hidden life in the kingdom of Poland in the 19th century*5
- ANDRZEJ BARAN OFMCap, *The influence of Warsaw Capuchins on women in the inter-uprising period (1831-1864)*43
- LUCYNA CZERMIŃSKA CSFA, *Woman of independence – servant of God Mother Kazimiera Gruszczyńska, the foundress of The Congregation of Franciscan Sisters of Suffering (1848-1927)*73
- MAGDALENA MAROSZ, „Like a most caring mother tending her child”. *The activities of Mother Kazimiera Gruszczyńska to prepare the Franciscan Sisters of Suffering for nursing work*103
- ANETA KOZAK, *The role of Kazimiera Gruszczyńska and The Franciscan Sisters of Suffering in the care for the homeless at the turn of the 19th and 20th centuries*133
- MAGDALENA FICOŃ, DARIUSZ MARTYNOWICZ, „We took this poverty to heart”. *Apostolic mission of The Franciscan Sisters of Suffering as an answer to social problems in the Kingdom of Poland at the turn of the 19th and 20th centuries in the context of the history of charity*151
- KRYSTYNA DĘBOWSKA CSFA, „The Shelter” („Przytulisko”) – *a charity institution in Warsaw as the place of origin of the Congregation of Franciscan Sisters of Suffering*169
- MARIA KORNAŚ CSFA, LUCYNA CZERMIŃSKA CSFA, *The history of the Chapel of Our Lady of perpetual help at Wilcza street in Warsaw*193

JOLANTA KOWALIK CSFA, *The activity of the Society for the Incurably Ill in Warsaw (1897-1949). The work of Franciscan Sisters of Suffering in "The Rabbit House" (Królikarnia) in Warsaw*.....217

JUSTYNA KRZYŻAN FDC, *Sources for the history of the Congregation of Daughters of Divine Love in the general Archives of the Congregation in Vienna*241

REVIEWS

RAFAŁ KUBICKI, Rev.: Gert Melville, Bernd Schneidmüller, Stefan Weinfurter (hrsg.), *"Innovationen durch Deuten und Gestalten. Klöster im Mittelalter zwischen Jenseits und Welt"*257

RAFAŁ KUBICKI, Rev.: Mirko Breitenstein, Julia Burkhardt, Stefan Burkhardt, Jens Röhrkasten (eds.), *"Rules and observance. Devising forms of communal life"*267

REV. JAN WALKUSZ, Rev.: Joanna Pakuza, *"Religious life of polish exiles in the Soviet Union in the years 1939-1945 on the basis of memories"*275

REPORT

REV. STANISŁAW CIEŚLAK SJ, *The meeting of professors and lecturers of Church history. Benedictine Abbey in Tyniec – 23-25 april 2019*.....283

NOTES ABOUT AUTHORS.....295

PROCEDURA RECENZOWANIA ARTYKUŁÓW NAUKOWYCH

1. Procedura recenzowania artykułów jest zgodna z zaleceniami opisanymi w broszurze Ministerstwa Nauki Szkolnictwa Wyższego „Dobre praktyki w procedurach recenzyjnych w nauce”, Warszawa 2011.
2. Autorzy przysyłając pracę do publikacji w czasopiśmie wyrażają zgodę na proces recenzji.
3. Nadesłane publikacje są poddane ocenie w pierwszej kolejności przez Redakcję.
4. Następnie publikacje są recenzowane przez dwóch rzetelnych recenzentów, którzy nie są członkami Redakcji pisma i posiadają co najmniej stopień doktora.
5. Nadesłane prace nie będą wysyłane do recenzentów z tej samej placówki, z której pochodzą Autorzy oraz do osób mogących pozostać z Autorem w konflikcie interesów.
6. Prace recenzowane są poufnie i anonimowo.
7. Pracy nadawany jest numer redakcyjny, identyfikujący ją na dalszych etapach procesu wydawniczego.
8. Recenzentom nie wolno wykorzystywać wiedzy na temat pracy przed jej publikacją.
9. Recenzent przekazuje sporządzoną recenzję w postaci elektronicznej na adres mailowy Redakcji podany na formularzu recenzji oraz w formie papierowej z odręcznym podpisem, która przechowywana jest w Redakcji przez okres 5 lat.
10. Ostateczną kwalifikację do druku podejmuje Redaktor Naczelny na podstawie analizy uwag zawartych w recenzji i ostatecznej wersji artykułu dostarczonej przez Autora.
11. Raz w roku Redakcja zamieszcza na stronie internetowej uaktualnioną pełną listę Recenzentów, z którymi współpracuje.

ZASADY REDAKCYJNE ODNOŚNIE PRZYPISÓW I BIBLIOGRAFII

1. Stosujemy tzw. przypisy dolne. Numer przypisu (cyfry arabskie) w tekście umieszczamy przed znakiem interpunkcyjnym kończącym zdanie lub jego część.
2. W opisach bibliograficznych stosujemy prostą wersję zapisu przecinkowego (uwaga: przecinek po tytule winien być zapisany czcionką prostą, nie kursywą).
3. Opis bibliograficzny publikacji zwartej (książki) powinien zawierać: inicjał imienia (lub inicjały), nazwisko(-a) autora(-ów), tytuł dzieła, podtytuł (oddzielone kropką), tłum. inicjał imienia i nazwisko tłumacza, miejsce i rok wydania, stronę (ze skrótem s.). Uwaga: nie podajemy nazw wydawnictw.
4. W opisach prac zbiorowych tytuł (*kursywą*) poprzedza redaktora(-ów), którego nazwisko podajemy w mianowniku po skrócie red.
5. Tytuły czasopism podajemy czcionką prostą w cudzysłowie. Poszczególne elementy opisu bibliograficznego zapisujemy w sposób następujący: **numer rocznika, rok wydania, tom, numer lub/i zeszyt**, z zastosowaniem skrótów **R.**, **t.**, **z.** i **nr**.
6. Tytuły czasopism podajemy w pełnym brzmieniu. Jeśli odwołujemy się do tego samego czasopisma po raz drugi, to za pierwszym razem po pełnym tytule podajemy [**dalej: skrót czasopisma**]. Skróty czasopism zapisujemy bez cudzysłowu.
7. Przy odsyłaniu do stron internetowych należy podać: **autora, tytuł utworu, „adres” internetowy** oraz **w nawiasie datę korzystania ze strony**.
8. W przypadku, gdy tekstu danego autora nie cytujemy, lecz jedynie streszczamy, parafrazujemy lub do niego odsyłamy w celu znalezienia szerszej informacji, przypis poprzedzamy odpowiednio skrótem: **Por.** albo **Zob.**
9. W przypisie, w którym dane bibliograficzne są takie same jak w przypisie bezpośrednim go poprzedzającym, stosujemy zapis: **Tamże, s. xx**. Dzieło wcześniej cytowane zapisujemy: **inicjał imienia i nazwisko autora, tytuł dzieła lub jego skrócony zapis** (za każdym razem jednakowo), **s. xx**.
10. Jeżeli w jednym przypisie występują bezpośrednio po sobie więcej niż jedno dzieło tego samego autora, to przy cytowaniu drugiego dzieła (i następnych – jeśli występują bezpośrednio po sobie) zamiast inicjału imienia i nazwiska autora piszemy: **tenże (taż), tytuł lub jego skrót, dz. cyt., s. xx**.

WSKAZÓWKI DLA AUTORÓW

1. Artykuły do czasopisma „Nasza Przeszłość” przyjmowane są do poszczególnych tomów w dwóch terminach do **31 marca** (na II półrocze roku bieżącego) oraz do **30 września** (na I półrocze roku następnego).
2. Tekst powinien być przygotowany w dostępnych edytorach tekstu Microsoft Word (plik zapisany w formacie doc, z możliwością odczytu w starszych wersjach programu) lub LibreOffice.
3. Prosimy o dołączanie do artykułów bibliografii załącznikowej, streszczenia, słów kluczowych oraz notki bibliograficznej.

Informujemy, że na stronie internetowej Instytutu Wydawniczego „Nasza Przeszłość” <http://www.naszaprzeszlosc.pl/sklep/> można zamówić kilkadziesiąt archiwalnych tomów NP.

W celu zaznajomienia się z ich zawartością polecamy pełną bibliografię na stronach internetowych wydawnictwa. Spisy treści zebrane są w dwóch plikach, które można przeglądać dzięki darmowemu programowi Adobe Reader. Nasza strona: **www.naszaprzeszlosc.pl**

Zadanie *Digitalizacja roczników czasopisma „Nasza Przyszłość” i udostępnienie ich w internecie* zostało dofinansowane w ramach umowy 968/P-DUN/2016 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę.

Ministerstwo Nauki
i Szkolnictwa Wyższego

W archiwum „Naszej Przyszłości” został zrealizowany projekt pt. *Przygotowanie inwentarza archiwalnego Instytutu Wydawniczego księży Misjonarzy „Nasza Przyszłość”. Część I – prace wstępne, segregacja i systematyzacja akt oraz formowanie i opisanie jednostek archiwalnych.* Został on dofinansowany przez Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych w ramach zadania publicznego pt. *Wspieranie działań archiwalnych 2018.*

NACZELNA DYREKCJA
ARCHIWÓW PAŃSTWOWYCH

Zadanie pt. *Wydawanie czasopisma „Nasza Przyszłość”* (umowa nr 06661/18/FPK/IK) zostało dofinansowane w ramach programu Czasopisma ze środków finansowych Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury.

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego.

Nakład 131 tomu: 320 egz.

Druk i oprawa:

Wydawnictwo Instytutu Teologicznego

Księży Misjonarzy

ul. Stradomska 4, 31-058 Kraków

Wydawnictwo@witkm.pl www.witkm.pl